

Witold Hensel,Bohdan Rymaszewski,Ryszard Kiersnowski

Od wydawców

Informator Archeologiczny : badania 10, 5-7

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD WYDAWCÓW

Wydanie dziesiąte rocznika "Informatora Archeologicznego" pozwala na refleksję w celu uświadomienia sobie początków wynikających z jego publikowania. Wyrósł Informator na kanwie doświadczeń uzyskanych w toku organizowanych przez Instytut Historii Kultury Materialnej PAN, wraz z innymi pionami działalności archeologicznej, ogólnopolskich konferencji sprawozdawczych, na których prezentowano wyniki badań niezależnie od wygłoszonych referatów w postaci sprawozdań powielonych. Informator korzystając z tych doświadczeń prezentuje wyższą formę, a nadto ma nad poprzednimi przewagę, że nie w rozproszonej formie, lecz w jednym woluminie daje obraz w przybliżeniu całości badań wykopaliskowych realizowanych w naszym kraju. Jako wartościowe uznać też należy wyprawdzoną przez jego sprawną redakcją coraz bardziej doskonaloną standaryzację samych sprawozdań. Wydaje się, że dalsza usilna praca nad doskonaleniem samego modelu sprawozdania oraz dążenia do uzyskania pełnej ewidencji prowadzonych badań sprawi, że Informator będzie spełniał stale rosnącą rolę na odcinku doskonalenia informacji z badań wykopaliskowych. Osobiście uważam, że brakiem wielu sprawozdań jest pomijanie informacji o celu badań oraz najważniejszych rezultatach uzyskanych w ich toku, a zwłaszcza na ile poszerzają one wiedzę naszą o najdawniejszej przeszłości Polski czy też wzbogacają polskie patrymonium kulturowe. Nie zawsze też ze sprawozdań wynika, czy badania realizowane w celach ratowniczych czy też w ramach badań systematycznych. Jest to o tyle ważne, że badania długofalowe powinny koncentrować się na obiektach mających istotnie węzłowe znaczenie dla badanej problematyki.

Refleksja moja nie oznacza jednak, bym nie doceniał ogromnej wagi Informatora i funkcji jaką pełni on w rozwoju polskiej archeologii w obecnym swym kształcie. Jest ona dużej miary i dziś trudno sobie wyobrazić wszelką pracę archeologa bez sięgania na bieżąco do sprawozdań ogłaszanych w Informatorze. Za tę działalność rzetelnie służącą naszej nauce, a także społeczeństwu należy się uznanie dla zespołu redakcyjnego "Informatora Archeologicznego".

Prof. dr Witold Hensel
Członek rzeczywisty PAN
Dyrektor Instytutu
Historii Kultury Materialnej PAN

Od dziesięciu lat dzięki "Informatorowi Archeologicznemu" mamy corocznie obraz prac wykopaliskowych prowadzonych na terenie całego kraju oraz znamy wyniki badań prowadzonych przez polskich archeologów za granicą. Zarysowuje się on jako mozaika tematów i instytucji uczestniczących w badaniach. Instytuty PAN-u, wyższe uczelnie, muzea, wojewódzcy konserwatorzy zabytków, towarzystwa naukowe, czy Pracownie Konserwacji Zabytków mając różne podstawowe zadania oraz układy organizacyjne, dysponując różnego rodzaju specjalistami, od szeregu lat prowadzą badania archeologiczne, pomnażając wiedzę o naszej przeszłości i wypełniają karty "Informatora" syntetycznym zapisem o wynikach swych badań.

Dotyczy to w dużym stopniu prac przy szerokim udziale różnych specjalistów i to nie tylko tradycyjnie z archeologią związanych historyków czy antropologów, ale także historyków sztuki, konserwatorów lub architektów. Te powiązania międzydyscyplinarne stanowią niewątpliwie ilustrację naszych polskich osiągnięć, które na dobre wykrystalizowały się szczególnie w okresie "Millenium" i są nadal konsekwentnie rozwijane. W okresie powojennym - w dobie Polski Ludowej, nasza "szkoła zajmowała się zabytkami" w najszerszym tego słowa znaczeniu, oznaczała i oznacza między innymi kompleksowość działania. Tradycyjnie słowo "zabytek" pojmowało się u nas szerzej niż w wielu innych krajach. Obok najwspanialszych dzieł sztuki i architektury, obejmowało ono także wszelkie ślady najdawniejszej działalności człowieka, przykłady kultury ludowej, dokumenty postępu cywilizacyjnego, wreszcie ostatnio także dzieła i pamiątki dotyczące historii najnowszej.

Wyliczone tu tylko w skrócie charakterystyczne dla danej /w tym także najnowszej/ epoki dzieła rąk ludzkich, są u nas badane i zabezpieczone zgodnie z ustawą "O ochronie dóbr kultury i o muzeach", wysiłkiem całego społeczeństwa, przy udziale wielu instytucji. Nadzór i koordynację nad całością sprawuje Minister Kultury i Sztuki poprzez Generalnego Konserwatora Zabytków i Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków. W kręgu zainteresowań tych czynników, badania archeologiczne odgrywają poważną rolę. Skala potrzeb w tym zakresie niejednokrotnie przekracza możliwoś-

ci. Stąd też, wybór tematów ważniejszych, zsynchronizowanie prac wykopaliskowych z innymi pracami, powierzanie badań odpowiedniej ekipie ma duże znaczenie i zależy często od właściwego porozumienia wewnętrznego fachowego środowiska. Elementem cementującym są między innymi sesje naukowe i wspólne publikacje.

Sądzę, że "Informator Archeologiczny" odgrywa w tym nie małą rolę.

Dlatego z okazji dziesięciolecia tego pożytecznego wydawnictwa składam podziękowania jego inicjatorom i realizatorom. Na pewno służą tym dobrze polskiej nauce i kulturze.

Dr Bóhdan Rymaszewski
Generalny Konserwator Zabytków

Prezentacja po raz dziesiąty zwięzłej informacji o całokształcie prac wykopaliskowych prowadzonych w Polsce, a także za granicą przez polskich badaczy, wskazuje, że "Informator" jest już trwałym elementem w bujnym krajobrazie polskiego piśmiennictwa archeologicznego. Nie sam ten niezbyt długi okres istnienia rocznika wymaga podkreślenia, lecz przede wszystkim stała i wciąż doskonała sprawność jego Redakcji, dbałej niezmiennie o jednorodność, zwartość, kompleksowość i punktualność wydania kolejnych tomów. Realizacja tych założeń przebiega w szczególnie niesprzyjających okolicznościach, na które składa się tak różnorodność reprezentowanych w "Informatorze" tematów badawczych i zróżnicowanie skali poszczególnych prac, jak też wielość pionów organizacyjnych, w których prace te są prowadzone. Niemniej przeto "Informator" udowodnił, że są to trudności do pokonania, i stał się może pierwszym w tej skali czynnikiem integracji polskich badań archeologicznych. Współwydawany przez Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Numizmatyczne wypełnia "Informator" tym samym podstawowe zadania Towarzystwa, jakimi są gromadzenie i upowszechnianie wiadomości o najnowszych osiągnięciach badawczych, a także utrzymywanie więzi środowiska archeologicznego w skali ogólnopolskiej.

Prof. dr Ryszard Kiersnowski
Prezes Polskiego Towarzystwa
Archeologicznego i Numizmatycznego